

Tirajikomik Bir Yaşanmışlık Sutra Lima Latpa Kayıp

– Sami Biber · 12 Haziran 2023

27 Mayıs İhtilalinden sonra ihtilale muhalif gazetelerden biri olan Son Havadiste üç gün arka arkaya şu haber yayınlandı: ["SUTRA LİMA LATPA" KAYIP]Siyasi ve muhalif bir gazetede üç gün arka arkaya aynı haberin çıkması Milli Birlik Komitesinin dikkatini çekti. Son Havadisçileri sıkı bir sorgudan geçirdiler. Böyle bir haber diğer gazetelerde olmadığı halde Son Havadiste niçin üç gün arka arkaya verilmişti? Ayrıca kimdi bu Sutra Lima Latpa?Sutra Lima Latpa' nın kim olduğunu açıklayacağım ama ondan önce aynı tarihlerde diğer gazetelerde ne gibi haberler vardı onlara bakalım.(Hatta Devletin resmi yayın organı olan Resmi Gazetede...)29 Mayıs 1960 Tarihli Cumhuriyet Gazetesi:" ÖLDÜRÜLEN ÖĞRENCİLERİN CESETLERİ TESBİT EDİLİYOR" Manşetiyle çıktı.Öldürülen öğrenciler kim? 27-28 Nisan 1960-27 Mayıs 1960 Tarihleri arasında DP Hükümetine karşı gösteriler yapan üniversite öğrencileri... Bunlar Adnan Menderes Hükümeti tarafından katledilmişler ve cesetleri saklanmış bir yerlere(!)2 Haziran 1960'de ülke basını sanki ağız birliği yapmışçasına benzer haberleri veriyordu.Milliyet Gazetesi"BUZHANELERDEN TOPLU HALDE CESETLER ÇIKTI-CESETLERİN EKSERİSİNİN NÜMAYİŞLERDE ÖLDÜRÜLEN TALEBELERE AİT OLDUĞU AÇIKLANDI "Manşetiyle çıktı.Cumhuriyet Gazetesi"BUZHANE VE ÇUKURLARDA BULUNAN CESETLER " Manşetiyle çıktı.Akşam Gazetesi ise"CESETLER YEM MAKİNELERİNDE KIYILIP TOZ HALİNE GETİRİLMİŞ "Manşeti ile çıktıİlginç olanı, yukarıda da gördüğümüz gibi haber gazetelerde vardı ama bu kadar önemli bir habere ait tek kare fotoğraf yoktu hiç bir gazetede.Bunca yalan haberden hemen sonra 3 Haziran 1960 Tarihinde Milli Birlik Komitesi bir bildiri hazırladı ve bu bildiri 4 Haziran 1960 da "ÖLEN VE KAYBOLAN GENÇLER HAKKINDA TEBLİĞ" Olarak radyolardan okundu. Tebliğ daha sonra Resmi

Gazetede de yer aldı. Evet...Devletin resmi yayın organında... Resmi gazetede ne şekilde yer aldığını da bu yazının sonunda göreceksiniz birazdan.3 HAZİRAN 1960da hazırlanan bu tebliğ üzerine 4 haziran 1960da bazı gazeteler şu manşetleri attılar:Hürriyet:"HÜRRİYET ŞEHİDİ GENÇLERİMİZ HAKKINDA DÜN MBK AÇIKLAMA YAPTI"Cumhuriyet:"ŞEHİT CESETLERİ KIYILIP HAYVAN YEMİ Mİ YAPILDI?"Vatan:"CESETLER CANİCE TEDBİRLERLE YOK EDİLMİŞ"Dünya:"KORKUNÇ VAHŞET "11 Haziran 1960 Tarihli Ulus Gazetesinin manşeti : "İSTANBUL'DA DOKUZ CESET BULUNDU"Söylemeye gerek yok tüm gazeteler bu tür haberlerle çalkalanıyordu ama haberlerle ilgili tek kare fotoğraf yoktu hiç bir gazetede.23 Eylül 1960 Tarihli Ege Gazetesinde Milli Birlik Komitesi üyesi Yüzbaşı İrfan Solmazer'in şöyle bir beyanı yayınlandı:"BEN ONBİR GENCİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ GÖRDÜM, İKİSİNİN CESEDİNİ BULDUK. DİĞERLERİNİ ÇEŞİTLİ YERLERE GÖMÜP ÜZERİNDEN YOL GEÇMİŞLER." (Gençlerin nasıl öldürüldüklerini görmüş ama ne hikmetse sadece ikisinin cesetlerini bulabilmiş. İlginç değil mi? Ayrıca bulduk denilen iki ceset de yok ortada.)Peki bulunan bir ceset var mıdır ortalıkta? Elbette ki hayır.Gerçekte hiç bir ceset bulunamaması üzerine zamanın Devlet Bakanı(Daha sonra Adalet Bakanı) Amil Artus bir açıklama yaptı: " Kayıp on bir öğrencinin nerede olduklarının anlaşılabilmesi sebebiyle bunların öldürülmüş olduğu kesinleşmiştir." (Öğrenciler ortada yok o halde öldürülmüşler (!) Devletin bakanının yaptığı açıklamadaki dehaya bakar mısınız ?)Derken efendim bu "Kayıp" kervanına 27 Mayıs İhtilaline karşı olan Son Havadis de katıldı aynı günlerde ama onun manşeti bayağı farklıydı: "SUTRA LİMA LATPA" KAYIP!Haber, Milli Birlik Komitesinin dikkatini çekti tabii ki. Üç gün arka arkaya aynı haberin bir muhalif gazetede yayınlanması dikkat çekmeyecek gibi değildi zaten.Son Havadis Gazetesinde, Genel Yayın yönetmeninden en alt kademedeki çalışanlara kadar herkes sıkı bir sorgudan geçirildi Sutra Lima Latpa'nın kim olduğu ile ilgili olarak. Haberi yapanlar Afrikalı bir turist olduğunu söylüyorlar başka da bir şey demiyorlardı.Milli Birlik Komitesi herhalde " Ulan biz burada kayıp Türk öğrencilerini ararken sizin derdiniz kayıp bir Afrikalı mı? Defolun gözümüz görmesin sizi." deyip salıverdiler gazetecileri." Eeee Sutra Lima Latpa kimmiş?" Diye soran olmaz sanırım ama yine de anlamayanlar için ipucu vereyim: SUTRA LİMA LATPA---- Tersten okuyun bir de...Evet... Yazımızı 7 TEMMUZ 1960'da Resmi Gazetede yayınlanan tebliğ ile noktalayalım.RESMÎ GAZETE 7 TEMUZ 1960----SAHİFE 1672MİLLÎ BİRLİK KOMİTESİNİN ÖLEN VE KAYBOLAN GENÇLER HAKKINDAKİ TEBLİĞİ1-Kahraman ve fedakar üniversiteli gençlerimizin 28 Nisan 1960'dan 27 Mayıs 1960 Tarihine kadar hürriyet uğrunda yaptıkları masum ve imanlı gösteriler sırasında bu asil gençliğimize eski hükümetçe coplarla, kılıçlarla hücum ettirildiği, hiçbir müdafaa vasıtası olmayan gençlerin teşkil ettiği kitleler üzerine insafsızca ateş açıldığı, kendilerinin ağır şekilde dövülüp yaralandığı ve bir çok gençlerin öldürüldüğü artık muhterem halkımızın malumu olmuştur.Hürriyet şehitlerimizin tesbiti işine Silâhlı Kuvvetlerimizin idareyi ele aldığı andan itibaren ehemmiyetle devam edilmektedir.Bu güne kadar yapılan inceleme ve araştırmalarda bir çok ip uçları ele geçmiştir. Cinayetleri yapanların kendi suçlarını örtmek ve cesetleri yok etmek için akla hayale gelmeyecek canavarca tedbirlere başvurdukları anlaşılmaktadır. Şehitlerin gizli yerlere gömüldükleri, ıssız yerlerdeki kuyulara atıldıkları, bir kısmının buz dolaplarına konulduğu ve bir kısmının da hayvan yemi yapılan makinalarda toz haline getirildiği hakkında korkunç haberler alınmaktadır.Aramalara dikkat ve hassasiyetle devam edilmektedir. Korkunç bir vahşetle işlenen bu cinayetler er veya geç mutlaka meydana çıkarılacak ve sayın umumi

efkarın ittlaina arz edilecektir. Cinayetlerin kısa zamanda meydana çıkarılması ve canilerin ele geçirilmesi için sayın talebe velilerinin ve sayın halkımızın resmi makamlara ve niversite tahkik Heyetlerine yardımcı olmalarını rica ederiz.2-Tespit edilen Hürriyet Şehitlerimizin ebedi istirahatgahlarına bir an evvel tevdi edilmeleri için Milli birlik Komitesince Őu hususlar kararlaştırılmıştır:a)Son hadiseler sırasında hürriyet uğrunda Őehit dūřen geerlerimizle 27 Mayıs'ta Silahlı Kuvvetlerimizin yaptığı inkılâp hareketlerinde Őehit olan Kara harp Okulu öğrencisi Teęmen Ali İhsan Kalmaz 10 Haziran 1960 günü Ankara'da yapılacak büyük bir merasimle Anıt- Kabirin yanında tesis edilecek Hürriyet Őehitlięine gömülecektir.b)Askeri ve mülki erkan ile üniversitelerin, askeri okulların, Vilayet temsilcilerinin ve baroların ve diğer daire ve müessese temsilcilerinin katılacakları bu merasime ait program ayrıca ilan edilecektir.17 Eylül 1961 de idam edilen Adnan Menderes'in idam kararının daha mahkemesi bile başlamadan (Mahkemeler 14 Ekim 1960da başlamıştır) 7 Temmuz 1960 da verildiğine başka delil gerekir mi bilmem.